

ІНСТИТУТ СЕРТИФІКАЦІЇ ЛІСІВ В СИСТЕМІ ЕКОЛОГІЧНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ ЛІСОПРОМИСЛОВОГО КОМПЛЕКСУ УКРАЇНИ

Усе менше ведеться дискусій навколо питання, чи потрібна сертифікація лісів. Світова практика стверджує, що цей інструмент лісової політики сприяє сталому розвитку лісового господарства. Масштаби екологічної сертифікації лісів зростають.

Для України представляють інтерес досвід зарубіжних країн щодо сертифікації лісів та теоретичні аспекти цієї проблеми, оскільки цей інструмент лісової політики є недостатньо відомим, особливо для широкого кола фахівців лісового господарства. Автор сподівається, що ця стаття підштовхне менеджерів, причетних до лісової політики в Україні, до розгортання масштабів робіт з екологічної сертифікації лісового господарства.

Лісова сертифікація за національними програмами, що використовують підходи, розроблені FSC, ISO та PEFC, динамічно розвивається. Національні програми сертифікації лісів використовуються переважно в європейських країнах, а також у США, Канаді, Індонезії, Малайзії та Гані. Головною проблемою у розробці національних програм сертифікації лісів є їх міжнародне визнання [1].

Світовий досвід сертифікації лісів свідчить про те, що цей інструмент лісової політики може бути ефективним лише тоді, коли: проводиться незалежний аудит лісового менеджменту; чітко окреслені межі об'єктів, що підлягають сертифікації; управління окремими об'єктами сертифікації здійснюється лише одним органом; чітко визначені принципи, критерії і показники щодо економічних, екологічних та соціальних аспектів лісового менеджменту; оцінка лісового менеджменту здійснюється як на основі офіційних документів, так і шляхом перебування сертифікаторів у лісі:

дотримуються сталі погляди щодо процедури сертифікації лісів; функціонує регулярний моніторинг за дотриманням вимог щодо сталого лісового господарства; процедура екологічної сертифікації лісів є добровільною, незалежною, об'єктивною і недискримінаційною щодо лісовласників; процедура сертифікації лісів ґрунтується на міжнародно визнаних екологічних стандартах і не допускає шахрайства[2].

Сертифікація лісів може бути індивідуальною (здійснюється в межах території одного об'єкту сертифікації), груповою (здійснюється в межах території декількох об'єктів сертифікації) та регіональною (здійснюється в межах окремого регіону)[4].

Сертифікація лісів є визнаним механізмом впровадження принципів сталого розвитку в лісове господарство. У цивілізованих країнах вона вже активно діє як багатогранний процес узгодження інтересів суб'єктів лісокористування. Економічне значення даного інструменту лісової політики зростає у випадку її спрямування на завоювання зовнішніх ринків. Проте стимулюючим чинником екологічної сертифікації лісів України є неадекватне лісове законодавство. Крім того, процедура сертифікації недостатньо вписується у недосконалий механізм регулювання економічних відносин у лісовиробничому комплексі. Тому не можна не погодитися з думкою, що екологічну сертифікацію лісів в нашій країні доцільно запроваджувати в практику лісокористування разом з екологічною реформою в ЛВК[3].

Лісова сертифікація – оцінка відповідності системиведення лісового господарства встановленим міжнародним вимогам щодо управління лісами та лісокористування на засадах сталогорозвитку. Метою лісової сертифікації є забезпечення економічно, екологічно і соціальнозбалансованого ведення лісового господарства шляхом виконання відповідних загально визнаних і таких, що заслуговують на довіру, стандартів [5].

Екологічно збалансоване і відповідальне ведення лісового господарства передбачає заготівлю лісоматеріалів та іншої лісової

продукції при одночасному збереженні біорізноманітності продуктивності лісів, природних екологічних процесів. Соціально орієнтоване ведення лісового господарства сприяє зростанню добробуту місцевого населення і суспільства в цілому, а також стимулює місцеве населення зберігати лісові ресурси[5].

Проведення сертифікації здійснюється акредитованими на міжнародному (чи національному на підставі схвалених міжнародних процедур) рівні організаціями. Такі процедури сертифікації гарантують незалежність, неупередженість та об'єктивність оцінки ведення лісового господарства у будь-якій країні.

Використані джерела

1. Бондарук Г.В. Місце України на європейському ринку лісової продукції та перспективи розвитку під впливом сертифікації лісів. Львів, 2014. Вип. 14.2. С. 103-109.
2. Вічевич А.М. Екологічний маркетинг: навч. посіб. Львів. 2012. С. 248.
3. Державна програма "Ліси України" на 2002-2015 р. Київ. 2002. С. 32.
4. Ковалишин В. Р. Особливості національної лісової політики щодо екологічної сертифікації лісів. 2014. Вип. 14.2. С. 123-128.
5. Кравець П. В. Критерії та індикатори сталого управління лісами. Львів. 2012. Вип. 12.7. С. 146-158.

Куць Василь

(науковий керівник: к.е.н., доцент кафедри економіки та економічної теорії ЗУНУ Білан О.С.)

ВПЛИВ ЗОВНІШНЬОГО СЕРЕДОВИЩА НА СТАЛИЙ РОЗВИТОК ПІДПРИЄМСТВА

Важливу роль у досягненні сталого розвитку сучасного підприємства відіграє інтенсивне і збалансоване використання його потенціалу як основа, на якій будуються і реалізуються його зовнішні і внутрішні відтворювальні процеси. Ключовим цільовим пріоритетом формування та розвитку систем управління кожного підприємства є досягнення цілей сталого розвитку шляхом впровадження соціально-відповідального типу поведінки у зовнішньому середовищі.